

PETITION OF THE ARAWA TRIBE.

Maketu, Hurae 25, 1866.

KI TE RUNANGA HUIHUI O TE MOTU O NUI TIRENI,—

E hoa ma tena koutou kua kiia koutou hei matua mo nga iwi katoa o te motu nei; ahakoa kiri ma, ahakoa kiri parauri, ahakoa tutua ahakoa Rangatira.

Koia matou ara tenei iwi o koutou a te Arawa, i kaha ai te korero i te mate nui e aki nei i runga i a matou kia rongo koutou a kia rapua e koutou tetahi huarahi e puta ai matou ki te ao-marama. Kia aro nui mai o koutou ngakau, ata whakarongo mai hoki o koutou taringa.

I te 2 o nga ra o Hurae, 1865, ka kohurutia a Hemi Mautaranui me ona hoa pakeha ki Whakatanane e te Hura ratou ko ona hoa ka rongo matou i taua mahi kino, ka tomo te pouri me te mamae ki roto ki o matou ngakau. Ka haere matou ki te Tumuaki o to matou takiwa ki a te Mete, ki te kimi tikanga, ka ki mai ia kia matou, me haere i runga i te tikanga o te ture katahi ka tukua te warati hopu i aua kai kohuru ka tonoa hoki matou hei tai tuara mo te kai kawae i te warati. Ka haere matou i runga i taua tono ka mau etahi o taua iwi ka rere ko Hoera ko tetahi o nga kai kohuru, karanga noa atu matou ki taua tangata kia kaua e oma, kahore i rongo, na ka puhia ka mate, ka hoki mai matou ki Maketu, e hia ake hoki nga rangi e noho ana i Maketu, ka tonoa ano matou, e ka tahi te iwi nui tonu ka haere. Kahore matou i titiro ko te takiwa tenei o te rumakanga kai ki te whenua kahore matou i mahara ki a matou wahine ki a matou tamariki i whakaaro tonu matou ko te iwi pakeha, hei matua mo matou, tahuri ana matou ki te whakamana ki te hapai i te Ture. Ka mahi nei matou taea noatia te mutunga. Kahore matou i whakarere i ta matou mahi i te takiwa kahore ano i oti. Erangi tohe tonu matou tae ana te mutunga.

Na kua hoatu e matou nga tangata kino ki o koutou ringaringa kahore i rere tetahi i a matou kahore i tukua mai e koutou he pakeha hei tai tuara mo matou heoi ano tau ko te hawhe o te kai, naku ano te nuinga, kati tera.

E waru tekau o nga ra i tu ai ahau ki tenei riri kahore matou i hoki whakamuri no nga ra whakamutunga o Oketopa ka mutu ta matou mahi.

I nga ra whakamutunga o Mei ka tae mai te Minita Maori ki Maketu ka ki ia i ana ki whakawhetai mo te tika o te mahi a te Arawa ka whakaaro matou kahore matou e ora ki te kupu whakawhetai, ka tahi taua Minita ka ki i te ki rawakore o te Kawanatanga. Ka whakina mai e ia te kotahi mano pauna me te rima rau i runga i tenei ka nui to matou pouri ki te iti o tenei moni tangi rawa matou mo a matou wahine mo a matou tamariki. E hoa ma kia marama i a koutou to matou mate nui ko te takiwa i whakatika ai matou ki te hopu i nga kai kohuru ko te takiwa o te koanga mutu rawa ake te mahi kua taea te raumati kua mahue ke te ruamakanga kai, na kua mate rawa matou i naia-nei. Titiro hoki ki to matou mauui ki to matou kuhunga ki roto ki te mate, kahore to iwi a te Arawa i titiro ki te ao marama. Tena koia mehe pakeha ka pai ranei ratou ki tenei utu ki te £2 5s., mo te tangata kotahi mo nga marama e toru ko ta matou mahi i oti rawa ma koutou e titiro nga moni i pou i a matou i runga i te mahi, oti titiro hoki ki te mahi a to koutou ope i whakau nei ki Opotiki hei hopu i a Kereopa raua ko Patara, kahore i oti kahore aua tangata i mauna ma koutou e titiro nga moni i pau i tera ope kahore ranei i tae ki te whatekau mano pauna. Kia matou ki ta te kuare kahore he rawakore o te Kawanatanga ina ka whiuwhiu noa i te moni i runga i te mahi kahore i oti. Titiro e hoa ma aroha mai ki to koutou iwi kua mate rawa i runga i tenei mahi nui tukua mai hoki tetahi apiti mo enei moni kia noho tika ai matou kumea ake to koutou iwi i tenei mate nui.

Heoi ta matou inoi atu ki a koutou whakamana te kupu a to koutou iwi.

Na o koutou hoa,

NA TE POIHIPI TUKAIRANGI,
NA W. KEPA TE HURINUI,
NA ARAMA KABAKA MOKONUIARANGI,
NA HOANI TAKURUA,
NA TE MAPU,
NA TE POKIHA TARANUI,
NA ROTA RANGIHORO,
NA HENARE TE PUKUATUA,
NA W. HIKAIRO.

Ki te Runanga e noho mai nei i Poneke.

Na Rotohiko i tuhituhi.

[TRANSLATION.]

Maketu, 25th July, 1866.

TO THE GENERAL ASSEMBLY OF NEW ZEALAND.—FRIENDS GREETING:—

You have been declared to be a parent for all the tribes of this Island, whether they be of white or dark skin, whether men of low degree or chiefs.

Therefore we, that is to say, this tribe of yours, the Arawa, speak more boldly in respect of this grievance by reason of which we are troubled—do you give heed and find out some way for us out of this difficulty. Let your hearts incline favorably towards us, and let your ears listen patiently.